

Szczegółowe sposoby dostosowanie warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2025/2026. Na podstawie Komunikatu dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2025 r.

1. Dostosowanie **form** egzaminu ósmoklasisty polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy dla zdających dostosowanych do ich potrzeb i możliwości zdających.
2. Dostosowanie **warunków** przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty polega między innymi na:
 - zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym ucznia;
 - zapewnieniu uczniowi miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych;
 - wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego, środków dydaktycznych lub urządzenia telekomunikacyjnego wyposażonego w aplikację mobilną służącą do monitorowania stanu zdrowia ucznia;
 - odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu - z języka polskiego – nie więcej niż o 45 minut, z matematyki – nie więcej niż o 40 minut, z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 35 minut;
 - ustaleniu odrębnych zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminu;
 - zapewnieniu obecności i pomocy w czasie egzaminu ósmoklasisty nauczyciela wspomagającego ucznia w czytaniu lub pisaniu lub specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego.

Uczniowie uprawnieni do dostosowań zarówno form (odrębny arkusz), jak i warunków egzaminu:

- niepełnosprawny posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie orzeczenia.
Dotyczy uczniów:
 - z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera;
 - słabowidzących;
 - niewidomych;
 - słabosłyszących i niesłyszących;
 - z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim;
 - z afazją;
 - z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym;
 - z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną innymi przyczynami niż mózgowie porażenie dziecięce;
 - z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- **cudzoziemcy, którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu (obejmuje również uczniów – obywateli Ukrainy - uchodźców)** – na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej (opinia rady pedagogicznej jest wydawana na wniosek: nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem w szkole, po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia, lub rodziców albo pełnoletniego ucznia);
- z zaburzeniem widzenia barw – na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydane przez lekarza.

Uczniowie uprawnieni do dośtosowań tylko warunków egzaminu (arkusz standardowy):

- posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym – na podstawie orzeczenia;
- posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie orzeczenia;
- chory lub niesprawny czasowo - zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, a w przypadku uczniów chorych zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania;
- o specyficznych trudnościach w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią, z dyskalkulią - na podstawie opinii poradni psychologiczno - pedagogicznej (opinia ta może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu III klasy szkoły podstawowej);
- który w roku szkolnym 2025/2026 był objęty pomocą psychologiczno - pedagogiczną w szkole ze względu
 - na: a. sytuację kryzysową lub traumatyczną, b. trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, c. zaburzenia komunikacji językowej – na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej, a w przypadku uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej – opinia poradni psychologiczno - pedagogicznej lub pozytywnej opinii rady pedagogicznej, lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza.

To rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dośtosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu wskazuje sposób lub sposoby dośtosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu ósmoklasiisty dla danego ucznia.

Zaświadczenie o stanie zdrowia, lub opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej, przedkłada się dyrektorowi szkoły **nie później niż do 15 października 2025 r.** W sytuacjach losowych zaświadczenie lub opinia mogą być przedłożone w terminie późniejszym, niezwłocznie po otrzymaniu dokumentu.

Do 20 listopada 2025 r. dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie rodziców ucznia o wskazanych sposobach dośtosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu.

Rodzice ucznia składają oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dośtosowania

nie później niż **do 25 listopada 2025 r.**

W szczególnych przypadkach zdrowotnych, uniemożliwiających uczniowi przystąpienie do egzaminu ósmoklasiisty w terminie głównym oraz w terminie dodatkowym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia z obowiązku przystąpienia do tego egzaminu.

Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami ucznia.

Możliwe sposoby dośtosowania wynikające z wybranych przyczyn.

Standardowy czas pracy z arkuszem:

- 1) z języka polskiego – 150 minut;
- 2) z matematyki – 145 minut;
- 3) z języka obcego nowożytnego – 110 minut.

Czas pracy z arkuszem może być przedłużony (w określonych przypadkach):

- 1) z języka polskiego – nie więcej niż o 45 minut (do 195 minut);
- 2) z matematyki – nie więcej niż o 40 minut (do 165 minut);
- 3) z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 35 minut (do 145 minut).

Czas pracy z arkuszem dostosowanym do rodzaju niepełnosprawności wydrukowany na stronie tytułowej arkusza uwzględnia już przedłużenie, o którym mowa powyżej.

Uczniowie z afazją

Podstawa uprawnienia: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Oznaczenie arkusza: O* -900

Możliwe sposoby dostosowania:

- Arkusz dostosowany do ograniczeń w funkcjonowaniu ucznia, który uwzględnia:
 - przedłużenie czasu (język polski do 195 minut, matematyka do 165 minut, język obcy do 145 minut);
 - uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z nagraniem dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów, tj. w odpowiednim tempie, z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.

- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji szkolnej uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
- Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze, jeżeli: głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w pracy egzaminacyjnej LUB gdy zdający posługuje się alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji oraz w toku edukacji szkolnej zdający został wdrożony do tej formy pracy.
- Zapewnienie obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności, np. logopedy (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

Uczniowie, o których mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (cudzoziemcy), którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu.

Dotyczy również obywateli Ukrainy - uchodźców

Podstawa uprawnienia: pozytywna opinia rady pedagogicznej

Oznaczenie arkusza (język polski, matematyka): O* –C00

Możliwe sposoby dostosowania:

- Arkusz z języka polskiego i matematyki dostosowany do potrzeb zdających. W przypadku arkusza z języka polskiego dostosowanie obejmuje również zasady oceniania rozwiązań zadań.
- Przedłużenie czasu (język polski do 195 minut, matematyka do 165 minut, język obcy bez przedłużenia, czyli 110 minut).
- Pomoc nauczyciela (członka zespołu nadzorującego), który przed przystąpieniem ucznia do pracy odczytuje z arkusza rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 wyrazów lub więcej, stanowiące

podstawę zadań egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego (możliwe tylko wtedy, gdy poważne trudności w samodzielnym czytaniu i rozumieniu dłuższego tekstu zostały wskazane w opinii rady pedagogicznej).

- Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali (dotyczy egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego i matematyki). Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej¹³, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nie może być to słownik języka, z którego uczeń zdaje egzamin. Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.
- Skorzystanie z dostosowań przewidzianych w Komunikacie dla poszczególnych grup zdających. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 17 listopada 2025 r.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią, z dyskalkulią

Podstawa uprawnienia: pozytywna opinia rady pedagogicznej

Oznaczenie arkusza: O* –100

Możliwe sposoby dostosowania:

- Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
- Przedłużenie czasu, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku z posiadaną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej i fakt ten jest udokumentowany). Przedłużenie czasu dotyczy egzaminu z:
 - z języka polskiego – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, lub dysgrafii (do 195 minut);
 - z matematyki – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, lub dysgrafii, lub dyskalkulii (do 165 minut);
 - z języków obcych nowożytnych – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, lub dysgrafii (do 145 minut).
- Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze, jeżeli:
 - głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w pracy egzaminacyjnejoraz
 - w toku edukacji szkolnej zdający został wdrożony do tej formy pracy.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego), który zapisuje odpowiedzi zdającego do zadań otwartych (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w pracy egzaminacyjnej i gdy uczeń w toku edukacji szkolnej został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).

W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu o 35 minut.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) w czytaniu. Dostosowanie możliwe tylko w przypadku opinii o głębokiej dysleksji oraz gdy w toku edukacji szkolnej uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem.

- Pomoc nauczyciela (członka zespołu nadzorującego), który przed przystąpieniem ucznia do pracy odczytuje z arkusza rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 wyrazów lub więcej, stanowiące podstawę zadań egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego (możliwe tylko wtedy, gdy głęboka dysleksja znacznie utrudnia samodzielne czytanie i zrozumienie dłuższego tekstu lub wtedy, kiedy poważne trudności w samodzielnym czytaniu i rozumieniu dłuższego tekstu zostały wskazane w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej).
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się:
 - z języka polskiego – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, lub dysgrafii
 - z matematyki – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, lub dysgrafii, lub dyskalkulii
 - z języków obcych nowożytnych – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, lub dysgrafii.
- W przypadku uczniów z dyskalkulią: możliwość korzystania z kalkulatora prostego na egzaminie ósmoklasisty z matematyki, jeżeli takie dostosowanie jest wskazane (bezpośrednio wyrażone) w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej i w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku z posiadaną opinią i fakt ten jest udokumentowany.

Uczniowie chorzy lub niesprawni czasowo

Podstawa uprawnienia: zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, a w przypadku uczniów chorych – zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania

Oznaczenie arkusza: O*-100

Możliwe sposoby dostosowania:

- Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i/lub leków koniecznych ze względu na chorobę.
- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb ucznia.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego), który zapisuje odpowiedzi dyktowane przez zdającego (możliwe wtedy, gdy uczeń nie może pisać sam i przystępuje do egzaminu w oddzielnej sali).
- W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 35 minut.

Uczniowie, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej

Podstawa uprawnienia: pozytywna opinia rady pedagogicznej

Oznaczenie arkusza: O*-100

Możliwe sposoby dostosowania:

- Zapewnienie obecności specjalisty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym.
- Przedłużenie czasu, w zależności od potrzeb.
- Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali.

Kompletne informacje na temat dostosowań można uzyskać pod adresem:

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_OSMOKLASISTY/2026/komunikaty/20250820%20E8%20Komunikat%20o%20dostosowaniach%202026.pdf